

Klima og energiplan 2018-30, forslag til handlingsoversikt:

Satsings-område		Handlingsbeskrivelse	Ansvar	Virkemidler	2018	2019	2020	2021	2022	Effekt	Gjennomfør- barhet	Kostnad	Indikator
Arealbruk (A) og transport (T)	A	Vurdere innspill til kommuneplanens arealdel ut fra nærhet til kollektivknutepunkt og tjenester og føringer i regional plan for areal og	Plan	PBL	X	X		X	X		Høy	Egen- innsats	
	A	Styre 80 % av bolig- og arbeidsplassveksten til Rotnes og nye Nittedal sentrum i tråd med regional plan for areal og transport	Plan	PBL	X	X	X	X	X		Høy	Egen- innsats	Andel innbyggere som har gang/sykkel-avstand til butikk, skole,
	A	All nærings- og handelsvirksomhet skal etableres etter kommuneplanens arealdel	Plan	PBL	X	X	X	X	X		Høy	Egen- innsats	
	A	Krav i forslag til kommuneplan knyttet til utarbeidelse av reguleringsplaner	Plan	PBL	X	X	X	X	X		Høy	Egen- innsats	
	T	Utarbeidning av en mobilitetsanalyse og -plan for Rotnes og nye Nittedal sentrum	Plan	Mottatt 150.000 i klima-satsmidler	X	X					Høy	Egen- innsats + 150.000	
	T	Fastsette antall parkeringsplasser i utbyggingsområder på bakgrunn av normene i kommuneplanbestemmelser, beliggenhet og kollektivtilgjengelighet.	Plan	PBL	X	X	X	X	X		Høy	Egen- innsats	
	T	Styrke samarbeidet med Ruter og NSB om forbedret rutetilbud og frekvenser for buss og tog	Plan		X	X	X	X	X		Høy	Egen- innsats	
	T	Utvikle eksisterende matebussystem i samarbeid med Ruter	Plan		X	X	X	X	X		Middels	Egen- innsats	
	T	Delta i DiFi/DOGA Stimulab prosjekt 2018 «Perpetuum Mobile» som har til formål å utvikle et fleksibelt og alternativt miljøvennlig transporttilbud- tjeneste for innbyggerne gjennom offentlig-privat samarbeid	Sektor for miljø og samfunns-utvikling	1,5 mill fra DOGA	X	X					Høy	Egen- innsats + 500.000	
	T	Tilrettelegge for etablering av sykkelhotell ved målpunkt som Nittedal stasjon	Plan	Mottatt 200.000 i klimasats- midler	X	X					Middels	Egen- innsats + 200.000	Etablert hotell/antall besøkende

	T	Bedre sykkelveinettet i kommunen	Plan	PBL	X	X	X	X	X		Høy		Antall km med sykkelveinett
	T	Identifisere og ivareta viktige snarveier og smett	Plan		X	X	X	X	X		Høy	Egeninnsats	
	T	Utarbeide gå- og sykkelstrategi for hele kommunen	Plan			X	X				Høy		Utarbeidet strategi
Klima- nøytralt sentrum	Klima- nøytralt sentrum (K)	Tilrettelegge for en tetthet i tråd med regional plan for areal og transport		PBL	X	X	X	X	X		Høy	Egeninnsats	
	K	Prioritere myke trafikanter	Plan	PBL	X	X	X	X	X		Høy	Egeninnsats	
	K	Sette av areal til en fremtidig Nittedalsbane med stasjon i sentrum	Plan	PBL	X	X	X				Høy	Egeninnsats	
	K	Utarbeide en tydelig klima- og energistrategi som omfatter et livsløpsperspektiv både for enkeltbygg og for området som helhet. Viktige elementer i strategien må formuleres som tydelige krav til utbyggere, og forankres i kommuneplan, reguleringsplan og	Plan/miljø		X	X	X				Høy	Egeninnsats + 150.000	
	K	Se på muligheten for innovative former for bærekraftig energiforsyning	Plan		X	X	X				Høy	Egeninnsats + ?	
	K	Utarbeide en differensiert parkeringsstrategi/-plan for nye Nittedal sentrum med fokus på sambruk. Strategien må vise løsninger på kort, mellomlang og lang sikt samt inkludere modeller for finansiering og drift	Plan		X	X	X				Høy	Egeninnsats + ?	
	K	Arrangere inspirasjonsdag for bedrifter, kommunen og andre interesserte om et klimanøytralt nye Nittedal sentrum	Plan/miljø			X					Høy	Egeninnsats + ?	
Kommunal tjeneste- virksomhet	Kommunale bygg (B)	Ved planlegging av nye formålsbygg skal det legges inn høye miljøambisjoner. Formålsbygg som er egnet skal miljøsertifiseres. Ambisjonsnivå skal for hvert enkelt prosjekt baseres på en kostnyttebetraktning.	Eiendom		X	X	X	X	X		Høy		Antall sertifiserte bygg

B	Energiforbruket skal reduseres på alle nye bygg og fornybar energi skal benyttes	Eiendom		X	X	X	X	X		Høy		Energiforbruk pr kvm
B	Ha fokus på bærekraftig valg av tomter, beliggenhet, arealdisponering, transporttilbud og reduksjon av	Eiendom		X	X	X	X	X		Høy		
B	Benytte byggematerialer med lav miljøpåvirkning (inkludert bundet karbon) gjennom hele byggets livsløp for å redusere CO2 utslippet, for eksempel	Eiendom		X	X	X	X	X		Høy		
B	Vurdere ombruk av byggematerialer	Eiendom		X	X	X	X	X		Høy		
B	Redusere avfallsmengder på byggeplass til under 25 kg avfall per kvm (BTA)	Eiendom		X	X	X	X	X		Høy		kg avfall per kvm (BTA)
B	Redusere avfallsmengder gjennom livsløpet til nye bygg ved å tilrettelegge for sortering av minimum 5 avfallsfraksjoner (papir, matavfall, glass, metall og restavfall) i tillegg til farlig avfall og ee-	Eiendom		X	X	X	X	X		Høy		kg avfall per kvm (BTA)
B	Redusere utslipp fra transport ved å etablere ladepunkter for elbil og god sykkelparkering ved nye kommunale bygg	Eiendom		X	X	X	X	X		Høy		Antall ladepunkter/sykkelparkering pr ansatt
B	Vurdere fossilfri anleggsplass på et byggeprosjekt i løpet av planperioden	Eiendom		X	X	X	X	X		Høy		Antall fossilfrie byggeplasser
B	Vurdere å innstallere Sentralt Driftsanlegg (SD-anlegg) i resterende bygg	Eiendom		X	X	X	X	X		Høy		Antall bygg med SD-anlegg
B	Evaluerer EPC prosjekt 2017/18 og vurderer å igangsette EPC prosjekt runde 2	Eiendom					X			Høy		
B	Utfase bruk av mineralolje i kommunale bygg innen 2020. Dette gjelder ikke anlegg med beredskapsfunksjon som er unntatt fra forbudet.	Eiendom		X	X	X				Høy		Antall bygg med oljefyr
B	Innføre sortering av flere avfallsfraksjoner i offentlige virksomheter	Eiendom		X	X	X	X	X		Høy		Antall fraksjoner
Reise og transport (RT)	Redusere utslipp fra kommunal personbilpark og bytte ut 1/3 av bilparken til el-bil innen 2022	Alle						X		Høy		CO2 pr km
RT	Ved utskifting av personbilparken skal nullutslippsbiler og/eller lavutslippsbiler velges	Alle		X	X	X	X	X		Høy		% andel elbil/lavutslipp sbil

RT	Arrangere økokjøringskurs for brukere av den kommunale bil- og maskinparken	Miljø			X			X		Høy		Andel ansatte deltatt på kurs
RT	Legge til rette for at ansatte har tilgang til EI-tjenestebil og EI-sykler til befaringer og møter i tjenesten og etablere bookingsystem	HR				X	X	X		Høy		
RT	Innføre sykkelvennlig arbeidsplass ved alle kommunale virksomheter jfr. syklistenes landsforbund. Dette innebærer bl.a. attraktiv sykkelparkering, gode garderobefasiliteter og incentiver.	HR		X	X	X	X	X				Antall sertifisert
RT	Utarbeide en ladepunktstrategi for kommunen	Miljø		X	X					Høy	Egeninnsats	
RT	Oppfordre ansatte til samkjøring og merke sentrale p-plasser for samkjørende	KF		X	X	X	X	X		Høy	Egeninnsats	
RT	Gjennomføre sykle til jobben-kampanje, aktiv til jobb-messe o.l.	HR/Miljø		X	X	X	X	X		Høy	Egeninnsats + 50.000 pr sykle til jobben-kampanje	Gjennomført kampanje o.l.
RT	Tilrettelegge for klimavennlige jobbreiser, videomøter og streaming av seminar	HR		X	X	X	X	X		Høy	Egeninnsats	
RT	Leasingavtaler på bil i helsetjenesten og kommunalteknisk avdeling som sørger for hyppigere utskifting av bilparken	Helse og omsorg					X	X		Høy	Egeninnsats	
RT	Alltid bruke strengeste utslippskrav ved innkjøp av nye maskiner/tunge kjøretøy, f. eks. EURO 6	Kommunalteknisk avdeling		X	X	X	X	X		Høy	Egeninnsats	
Innkjøp (I)	Utforme anskaffelsesstrategi for kommunen der miljø blir løftet som et av satsningsområdene.	Innkjøp		X						Høy	Egeninnsats	Utarbeidet anskaffelsesstrategi
I	Kompetanseheving i miljø innen offentlige anskaffelser hos kommunens egne innkjøpere	Innkjøp		X	X	X	X	X		Høy		Gjennomført kurs
I	Stille krav om klimaregnskap/miljøregnskap fra leverandører	Innkjøp	Lov og forskrift om offentlige	X	X	X	X	X		Høy	Egeninnsats	
I	Stille krav om miljøledelsessystem ved kjøp av varer og tjenester	Innkjøp	Lov og forskrift om offentlige	X	X	X	X	X		Høy	Egeninnsats	Antall miljøsertifiserte leverandører

I	Arbeide aktivt mot NRI for at de skal ta miljøhensyn i anskaffelser på vegne av medlemskommunene	Innkjøp		X	X	X	X	X		Høy	Egeninnsats	
I	Øke gjenbruk og salg av brukte møbler og IKT i kommunal virksomhet	Alle			X	X	X	X		Høy	Egeninnsats	
Miljøledelse (M)	Etablere miljøledelsessystemet Miljøfyrtårn i alle sektorer og virksomheter	Rådmannen				X	X	X			Egeninnsats + 90.000, i tillegg kommer årlige kostnader til sertifisering (35.000) og gebyrer	Antall sertifiserte virksomheter
M	Etablere tverrfaglig miljøgruppe for å kunne følge opp klimaplanen og andre miljøoppgaver	Miljø			X					Høy	Egeninnsats	
M	Bruke Miljøfyrtårn sitt rapporteringssystem for beregning av klimagassutslipp i kommunale virksomheter	Miljø				X	X	X		Høy	Egeninnsats	
M	Videreføre Miljøfyrtårnsertifisering av Nittedal-eiendom KF	Eiendom		X	X	X	X	X		Høy		
Avfall (AF)	Øke matavfall i grønne poser til 70 % av alt matavfall	ROAF		X	X	X	X	X				Andel matavfall i
AF	Bidra til at ROAF i planperioden innfører en egen beholder for glass- og metallemballasje for husholdningene	ROAF		X	X	X	X	X				
AF	50 % av ROAFs maskinpark skal være fossilfri innen 2025	ROAF		X	X	X	X	X				Fossilfri andel av maskin-
AF	Vurdere kontinuerlig forbedringer innen renovasjonsløsninger og optimalisere logistikk	ROAF		X	X	X	X	X				
AF	Utbedre gassanlegget på Holm nedlagte deponi	ROAF	Klimasatsmidler	X	X							
AF	90 % av energibehovet til ROAF skal dekkes av fornybar energi innen 2020	ROAF				X						Andel fornybar energi
AF	Produsere 25 000 kWh/år strøm fra solceller på Bøler innen 2020	ROAF				X						kWh/år

	AF	Redusere spesifikk strømforbruk på Ettersorteringsanlegget med 6 % fra 46,9 kWh/ tonn til 44 kWh/tonn avfall mottatt innen 2019	ROAF			X							kWh/tonn avfall
	Avløp (AV)	Utnytte ressursene i avløpsvannet bedre ved å etablere et produksjonsanlegg for biogass tilknyttet dagens avløpsreanseanlegg hos NRA innen 2022	NRA						X				
Landbruk	Jordbruk (J)	Kommunen skal opprette et kommunalt fond for å øke drenering på jordbruksarealer, med sikte på å redusere tap av klimagasser og matjord, og redusere avrenningen til vassdrag	RKL			X	X				Høy	Egeninnsats + ?	
	J	Informere om "klimasmart landbruk" og de insentivene som finnes for å begrense utslipp av klimagasser fra landbruket	RKL	Tilskuddsordninger i landbruket	X	X	X	X	X		Høy	Egeninnsats	
	Skogbruk (S)	Sikre god tilgang for tømmertransport ved utbygging inntil markagrensa	RKL	PBL	X	X	X	X	X		Høy	Egeninnsats	
	S	Ved utbygging/opprusting av skogsbilveinettet, skal robuste veiklasser prioriteres	RKL		X	X	X	X	X		Høy	Egeninnsats	
	S	Informere om de insentiver som finnes for klimatiltak i skog	RKL	Tilskuddsordninger i landbruket	X	X	X	X	X		Høy	Egeninnsats	
	S	Ved utbygging/tiltak som berører skog, skal hensynet til skogens produksjonsevne synliggjøres og vurderes mot øvrig samfunnsnytte	RKL		X	X	X	X	X		Høy	Egeninnsats	
	Fornybar energi (FE)	Kommunen skal gi veiledning til bønder for etablering av bioenergitiltak basert på landbrukets ressurser	RKL		X	X	X	X	X		Høy	Egeninnsats	Antall veiledninger/ gjennomførte tiltak
	FE	Kommunen skal informere innbyggerne om fordelene med oppvarming basert på fornybar energi som er lokalt produsert	RKL			X	X	X	X		Høy	Egeninnsats	
	FE	Kommunen skal vurdere støtte til solenergianlegg på store driftsbygninger i landbruket	RKL			X	X	X	X		Høy	Egeninnsats	
	Torv (T)	Utrede, sammen med grunneiere og andre aktuelle aktører, mulighetene knyttet til restaurering av myrer og torvuttak	RKL/Sektor for miljø og samfunnsutvikling				X				Middels	Egeninnsats	

	T	Det skal ikke gis tillatelse til ny drenering av myr hverken til nydyrking eller skogreising	RKL		X	X	X	X	X		Høy	Egeninnsats	
	T	Det skal ikke gis tillatelse til nye torvuttak og større nedbygging av myrer	Plan	PBL	X	X	X	X	X		Høy	Egeninnsats	Daa nedbygd myr
	T	Kommunen skal restaurere myrer større enn 2 daa i egen skog	KF			X	X	X	X		Høy	Egeninnsats + 2	Daa restaurert myr
Samarbeid og partnerskap	SP	Videreutvikle samarbeidet med næringslivet om reduksjon av klimagassutslipp og grønn verdiskaping	SNR			X	X	X	X		Middels	Egeninnsats	
	SP	Videreføre tilbud om Miljøfyrtårnsertifisering av små og	Miljø		X	X	X	X	X		Høy	Egeninnsats	
	SP	Etablere møteplasser/nettverk for bedrifter hvor miljø er i fokus	SNR			X	X	X	X		Høy	Egeninnsats	
	SP	Samarbeide om/bistå med utbygging av ladestasjoner på strøm og	Miljø				X	X			Middels		
	SP	Redusere energiforbruk hos næring i Nittedal og reduksjon av belastning i strømmettet gjennom veiledning av større strømforbrukere i samarbeid med Hafslund	Miljø				X	X	X		Middels	Egeninnsats	
	SP	Ha halvårige møter med Ruter og Statens vegvesen med målsetting om utbedring av bl.a. kollektivtilbudet og innfartsparkeringer	Plan		X	X	X	X	X		Høy	Egeninnsats	
	SP	Samarbeide med StorOslo Nord om miljøfil og kollektivnett	Plan		X	X	X	X	X		Høy	Egeninnsats	
	SP	Utrede mulighetene for å etablere en hydrogenstasjon i kommunen	Plan						X		Høy	Egeninnsats	Uredning ferdigstilt
	SP	Vurdere tiltak for å redusere matsvinn (kommunen/innbyggere/næringsliv)	Miljø			X					Middels	Egeninnsats	
	SP	Se på mulighetene for at kompostert matavfall kan nyttes lokalt	Miljø				X				Middels	Egeninnsats	
	SP	Videreføre sykle- til jobben-aksjonen	Miljø		X	X	X	X	X		Høy	Egeninnsats + 50.000 pr kampanje	

Kunnskap og holdningskapende arbeid	H	Gjennomføre holdningsskapende kampanjer rettet mot barn og unge, innbyggere og andre med fokus på energibruk, utfasing av oljefyr, lading for elbil i borettslag, gå/sykle til skole/jobb/trening, matsvinn, o.l.	Miljø	Facebook, informasjonsmateriell m.m.	X	X	X	X	X		Høy	Egeninnsats + 150.000	Gjennomførte kampanjer, antall tanker i bruk, andel elbil, antal ladepunkter, m.m.
	H	Etablere facebookgruppe for bildeling til Oslo og Lillestrøm	Kommunikasjon	Facebook		X					Høy	Egeninnsats	Medlemmer/bildelinger
	H	Videreføre ROAF-skolen hvor alle elever på 4. klassetrinnet inviteres	ROAF		X	X	X	X	X				Antall besøkende skoleklasser
	H	Bidra til økt gjenbruk gjennom å arrangere reparasjonskafe	Miljø				X				Høy		
	H	Redusere papirforbruk ved å dele ut klistremærker om uadressert reklame	Kommunikasjon		X	X	X	X	X		Høy	Egeninnsats	
	H	Forestå vårryddesaksjonen i samarbeid med frivillige lag og organisasjoner, velforeninger, skoler og barnehager	ROAF/kommunalt teknisk drift		X	X	X	X	X		Høy	Egeninnsats	
	H	I samarbeid med ROAF tilby informasjon til skoler og barnehager samt øvrige innbyggere knyttet til hva som skjer med avfallet etter at innbyggerne har levert det	ROAF		X	X	X	X	X		Høy	Egeninnsats	
	H	Promotere støtte til tøybleier som utgis av ROAF	ROAF	Facebook, infomateriell m.m.	X	X	X	X	X		Høy	Egeninnsats	
	H	Etablere utstyrssentral med friluft- og idrettsutstyr til utlån	Helse og omsorg	Mottatt 500.000 i støtte fra Bufdir		X					Høy	Egeninnsats + 100.000	Etablering/omfang av utlån

Det er gjort en skjønnsmessig vurdering av tiltakenes effekt på klimagassreduksjon, grad av usikkerhet ved gjennomføring og kostnader:

Effekt: I hvilken grad tiltaket bidrar til å nå målet tiltaket er koblet til: Lav, middels, høy

Gjennomførbarhet: Er avhengig av virkemidler, teknologisk utvikling og antall involverte aktører: Lav, middels, høy grad av gjennomførbarhet

Kostnad: Vurdering av kostnadene til et tiltak er estimerte og gjelder kun kommunens kostnader.